Tarkastusvaliokunnan kuulemistilaisuus 9.11.2021:
- Harmaan talouden toimenpideohjelman edistyminen
- torjunnan tukitoimet

Janne Marttinen Twitter: @harmaatalous

johtaja

Harmaan talouden selvitysyksikkö

Verohallinto

Tietojenvaihtoa koskevat hankkeet - toimenpideohjelman hanke 3.1

Vaikuttaa VHS-palveluun käyttöä lisäävästi

Voimaan tulleita lakimuutoksia:

- L henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa
- elintarvikelaki
- luonnontuotekeruulaki
- hankintalain korjaussarja
- ruokahuollon tietovarannosta annettava laki
- rehulaki
- laki sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa
- EURA2021-lakihanke
- L harmaan talouiden selvitysyksiköstä (VHS palvelun käytön laajentaminen)

Vireillä olevat lakimuutoksia:

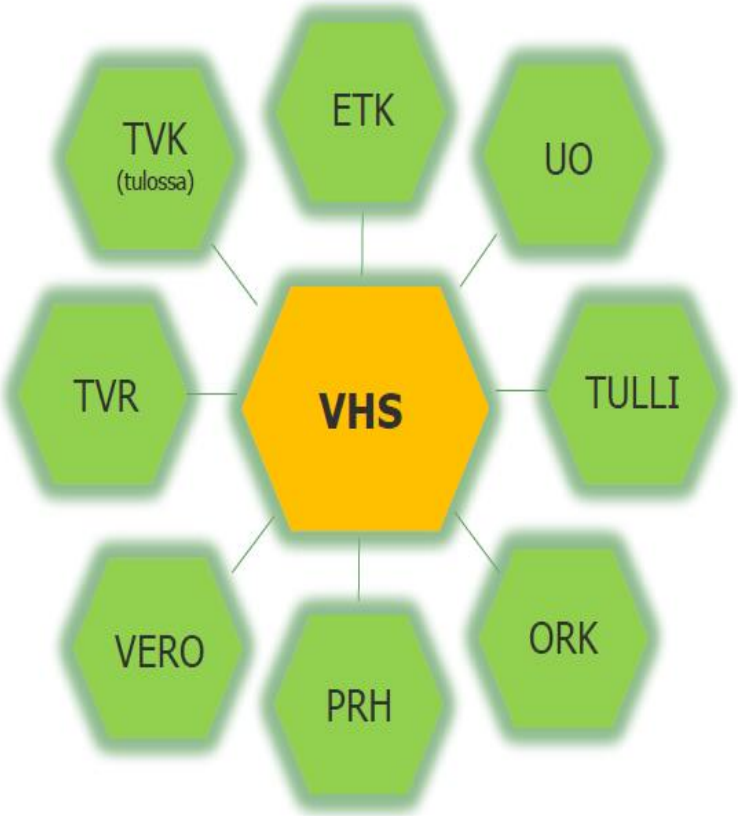
- valtionavustuslaki
- jätelaki
- lannoitelaki
- L eläimistä saatavista sivutuotteista
- tulorekisterin käytön laajennus
- liikennepalvelulaki (eu)

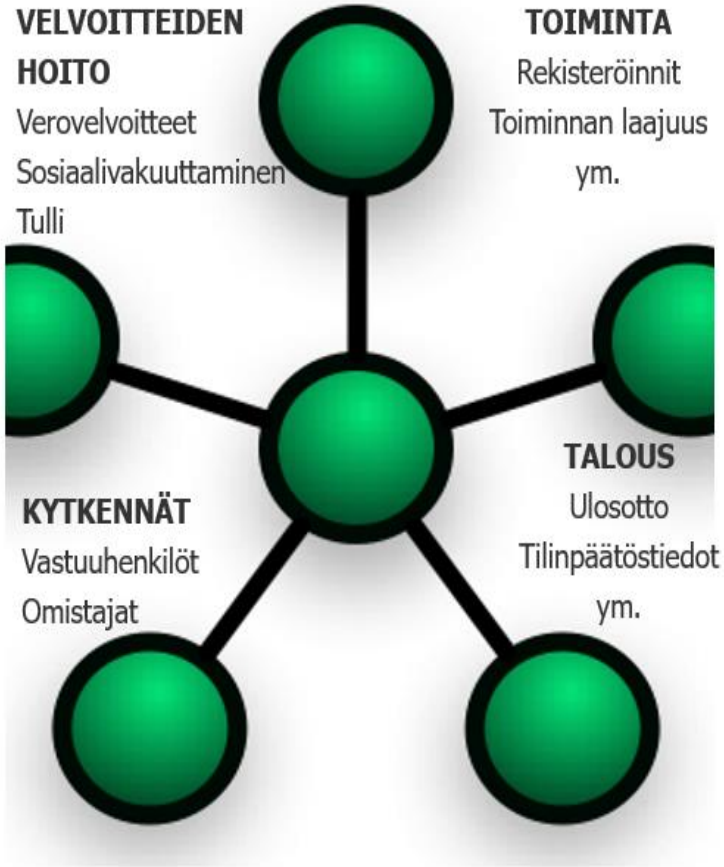
Odottavat valmistelun käynnistymistä:

- poliisin elinkeinoluvat
- eräät hankintalain muutokset

Velvoitteidenhoitoselvitykset - toimintavarma palvelu takaa datahuollon

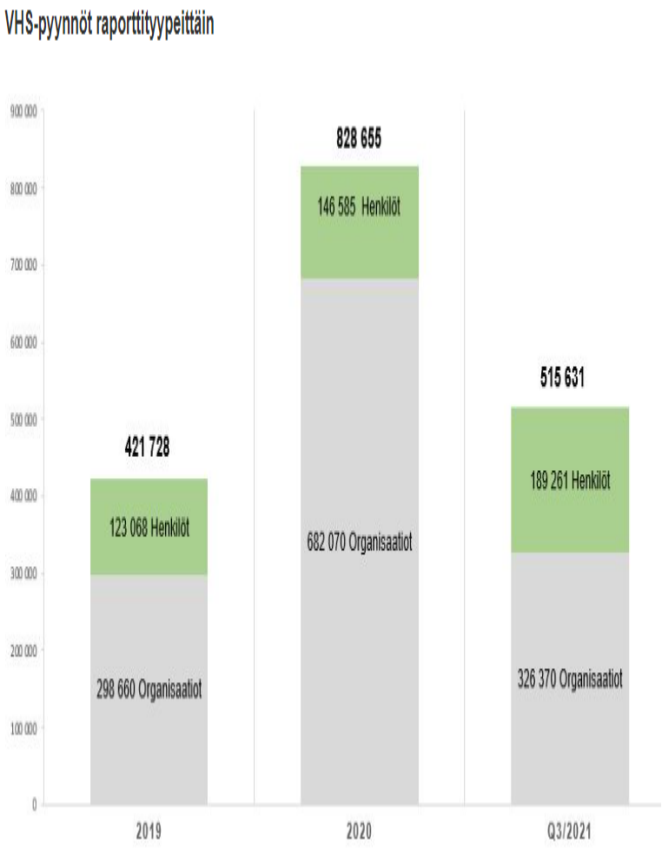

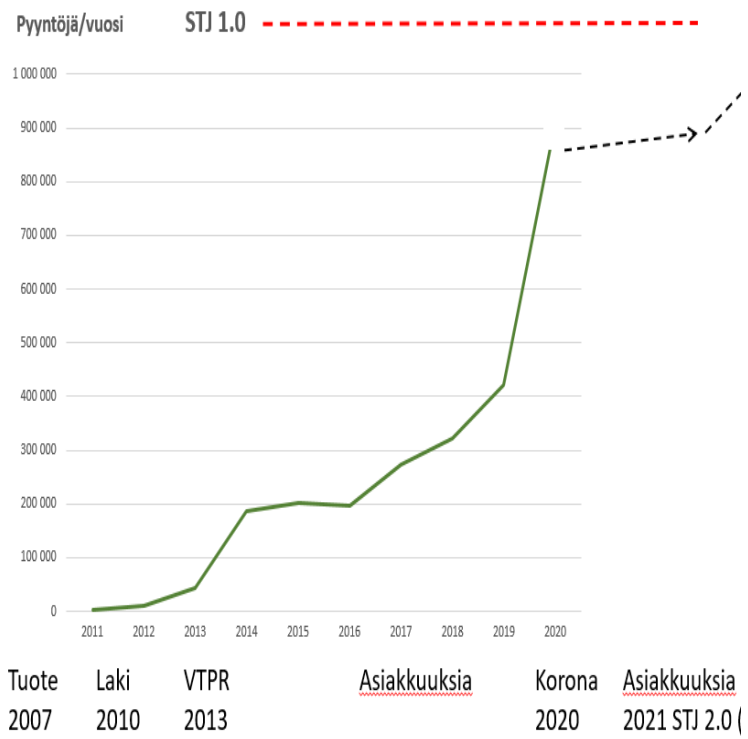

Viranomaistiedot käyttöön - VHS-palvelukysyntä kasvusuunnassa

- VHS tukee 29 viranomaistehtävää - tilastot 2019->Q3/2021

Käyttötarkoitus
1 Verohallinnosta annetun lain 2 §:n 1 momentissa säädetyt tehtävät
2 Tullilain 2 §:n 7 kohdassa tarkoitetun Tullitoimenpiteen suorittaminen, verotus, verovalvonta ja verojen perinta
3 Työeläkevakuuttamisvelvoitteiden valvonta
4 Työttömyysvakuutusmaksujen perintämenettelyn toimeenpanon valvonta
5 Alkoholilain 7 ja 60 § :ssä säädettyjen tehtävien hoitaminen
6 Valtionavustusten myöntäminen ja valvonta
8 Ulosottokaaressa tarkoitettu täytäntöönpano
9 Konkurssipesien hallinnon valvonta
10 Liiketoimintakiellon määräämisen edellytysten tutkinta ja valvonta
11 Rikosten ennalta estäminen ja selvittäminen
12 Menettämisseuraamuksen selvittäminen ja määrittäminen
13 Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen ja selvittäminen
14 Liikenneluvan myöntäminen ja peruuttaminen
15 Säätiölain 14 luvun 1 §:ssä säädetty valvonta
16 Työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisten vakuuttamisvelvoitteiden valvonta
17 Luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain mukaiset tehtävät
18 Palkkaturvalain mukaisten tehtävien hoitaminen
19 Tilaajavastuun, työsuhteen vähimmäisehtojen ja ulkomaalaisen työvoiman käytön valvonta
20 Julkisten hankintojen harkinnanvaraisten poissulkemisperusteiden olemassaolon tarkistaminen
21 Kiinteistönvälitysliikkeiden ja vuokrahuoneiston välitysliikkeiden rekisteröinti ja valvonta
22 Matkapalveluyhdistelmien tarjoajien rekisteröinti, rekisteristä poistaminen ja valvonta
23 Perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetun lain mukaiset tehtävät
24 Finanssivalvonnasta annetun lain mukaiset tehtävät
25 Kilpailunrajoituskieltojen noudattamisen valvonta
26 Elintarvikealan toimijan luotettavuuden arviointi
27 Oleskelulupa, -oikeus, -todistus ja kansalaisuusasiat
29 Luonnontuotekeruualan toimijan luotettavuuden arviointi

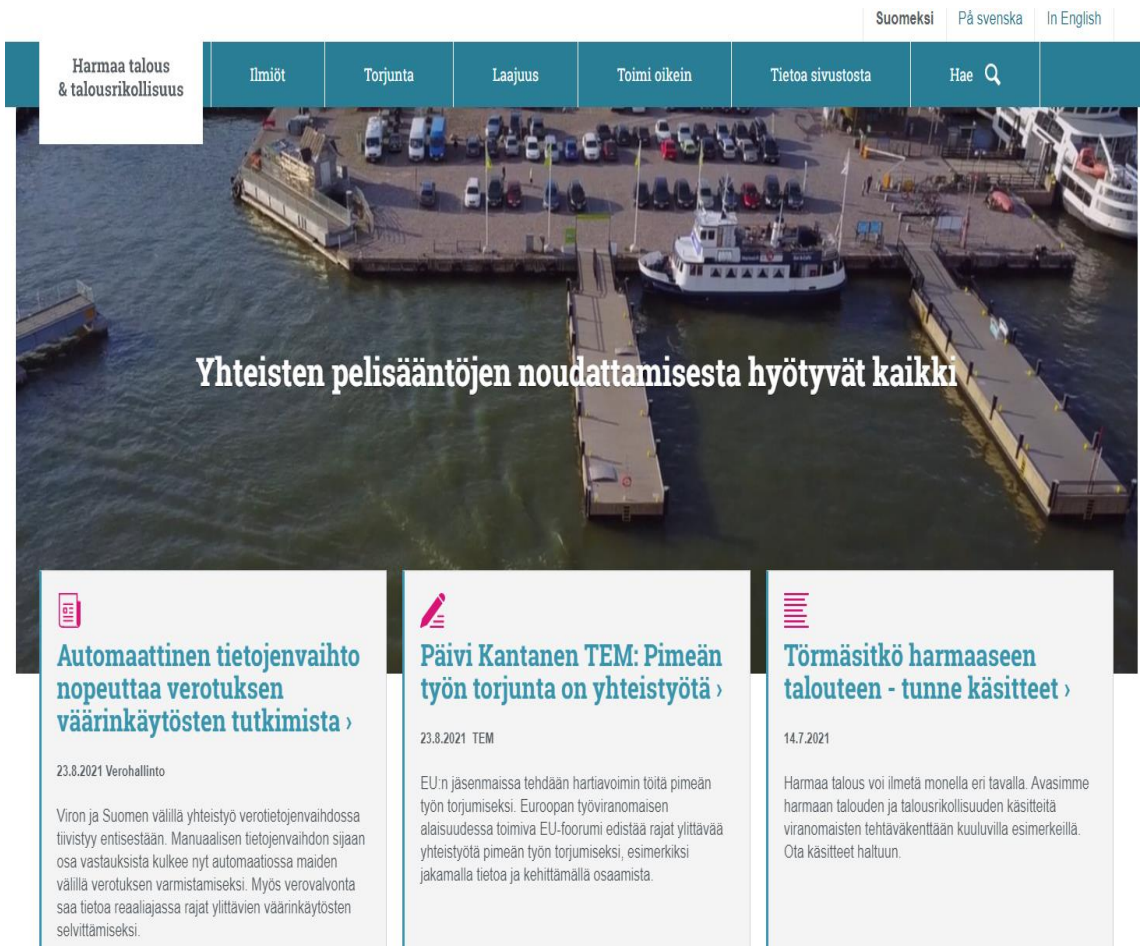
Laajeneeko velvoitteidenhoitoselvityksen käyttö tulevaisuudessa ? Toimenpideohjelman hanke 4.4

- Harmaan talouden toimenpideohjelman hankkeessa 4.4 selvitetään Harmaan talouden selvitysyksikkö koskevan lain muutamista.
- Selvityksen edistäminen on VM:n vero-osaston ja Harmaan talouden selvitysyksikön vastuulla.
- Selvityksen kohteena on mm. organisaatiohenkilörajauksesta luopuminen, joka toteutuessaan vaikuttaisi VHS-palveluun sen kysyntää lisäten.
- Kyselyvastauksien mukaan muutosehdotus sai kannatusta.
- Erityiset perusteet; rahanpesun selvittelykeskuksen toiminnan tukeminen sekä ulosottohallinnon täytäntöönpano.

Harmaan talouden torjunnan tukitoimet

- Ilmiöselvitykset
  - 120 ilmiöselvitystä 10 v aikana
  - esim. ALV vajeesta, taksiala, alipalkkaus, väliyhteisölainsäädäntö jne
- Harmaan talouden määrän selvittäminen
  - pimeää työtä koskevat selvitykset 2022
- Tietojenvaihto vaikuttaa selvitysten luotettavuuteen
  - rekistereiden yhteensopivuus
  - tietojen irrottamisen maksullisuus haasteena
- Mitatut tulokset auttavat päätöksenteossa, mutta vaativat pysyviä resursseja
- Toiminnan suunnittelupalvelut viranomaisille
  - esim. Traficom, KKV, AVI, ETK

Harmaa talous & rikollisuus -sivusto kokoaa tilannekuvan ja edistää viranomaisten toiminnan läpinäkyvyyttä

www.harmaa-talous-rikollisuus.fi

Pandemia on kasvattanut harmaan talouden ja talousrikollisuuden riskiä

Viranomaiset ovat havainneet signaaleita, jotka saattavat indikoida erilaisten laiminlyöntien ja rikosten lisääntymistä lähitulevaisuudessa. Taloudelliset vaikeudet ja pyrkimys kustannusten minimointiin voivat lisätä väärien tietojen antamista viranomaisille ja erilaisten velvoitteiden laiminlyöntiä. Harmaan talouden torjuntaviranomaiset toteuttivat toimintaympäristön muutoksia kartoittavan kyselyn vuoden 2021 alussa.

LUE LISÄÄ

Elintarvikealalla joka kolmas on havainnut elintarvikepetoksia

Elintarvikealan yrityksillä on Helsingin yliopiston kyselytutkimuksen mukaan vankka luottamus alan muihin toimijoihin, vaikka 46 % kyselyyn vastanneista piti toimialaansa alttiina elintarvikepetoksille ja joka kolmas vastaaja kertoo havainneensa niitä. Suurilla yrityksillä on pienempiä yrityksiä paremmat työkalut tehdä elintarvikepetoksiin liittyvää riskiarviota. Jäsenyritykset toivovat alan liitoilta aktiivista roolia elintarvikepetoksiin liittyvän tiedon jakamisessa.

LUE LISÄÄ

Taksamittarit tekevät paluun – jatkossa taksimatkan tiedot tallentuvat sähköisesti

Syyskuusta alkaen taksissa täytyy olla taksamittari tai muu viranomaismääräyksen mukainen laite tai järjestelmä, joka kerää jokaisesta taksimatkasta tietoja sähköisesti niin, ettei tietosisältöä voi jälkikäteen muuttaa. Muutoksen tavoitteena on tukea verovalvontaa. Liikennepalvelulain taksisääntelyn korjaussarja tulee voimaan kahdessa osassa 1.5.2021 ja 1.9.2021. Korjaussarjalla vahvistetaan harmaan talouden torjuntaa.

LUE LISÄÄ

Harmaan talouden selvitysyksikkö

harmaatalous.fi | harmaa-talous-rikollisuus.fi | vero.fi